

„A höveji lányok túvel a kezükben születnek”

A höveji csipkecsodák közösségépítő és gazdaságfejlesztő szerepe

Rábaköz egy kis falujában, a több mint 750 éves Hövej településen 160 évvel ezelőtt olyan esemény történt, amely meghatározza azóta is a falu imázsát, arculatát, lakóinak életét. Mi volt ez a történet? Milyen társadalmi, gazdasági hatása lett ennek a falu életére, a közösségekre és az itt élőkre?

A településre látogatva Hövej polgármesterasszonyát, *Horváth Istvánnét* kérdeztem meg arról, hogy mit mondana el az idelátogatóknak a kézimunkájáról híres településről. Milyen értékek találhatók itt? Mi az, amiért Hövej a falu

Horváth Istvánné

honlapján levő köszöntőjében a Rábaköz gyöngyszemének nevezi?

A falu vezetője elmondta, hogy a Kisalföld délnyugati részén fekvő Hövej települést 1257-ben kelt oklevél említi először.

A települést a központjában található barokk stílusú templom mellett még két épített örökség ékesíti, a Fájdalmas kápolna és az 1886-ban épült Lourdes-i Szűzanya tiszteletére szentelt kápolna.

Ami azonban az 1860-as évektől kezdve Hövejét ismertté és különlegessé tette itthon és külföldön egyaránt, az a sajátos technikával készült *höveji hímzés*. Ennek különleges darabjai a 2003-ban kialakított Csipkemúzeumban találhatóak. Itt látható az az emlékkiállítás is, mellyel a falu a csipkekészítés technikáját átörökítő, már elhunyt asszonyok és lányok előtt tiszteleg. Fontos a település számára, hogy munkáik mindig láthatóak legyenek az utókor számára. A Csipkemúzeum bővítése most van folyamatban: új helyiséggel bővül az épület, ahol a Hövejen még jelenleg is alkotók kézimunkái kerülnek elhelyezésre.

A falu jelképé vált höveji csipke múltját és jelenlegi sikerét az alábbi néhány kiemelt esemény és helyszín jelzi.

1867-ben Erzsébet királyné térdeplőpárnáját höveji csipkéből készítették, valamint az albán királyné magyaros szobájának is éke volt a höveji csipke.

1930-ban a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének, az antwerpeni világkiállításon aranyérmert nyert kézimunkája.

1936 tavaszán a Párizsi Magyar Katolikus Missió kiállítás keretében mutatta be Magyarország iparművészeti és népművészeti remekeit, melyen a höveji csipke képviseltette magát.

1992-ben a Los Angeles-i Szent István templomba készült oltárterítő.

1996-ban II. János Pál pápa Győrben tett látogatásakor a város vezetése höveji csipketerítővel ajándékozta meg.

A Távol-Keleten, Japánban is megismerték a höveji csipkét. Tokióban 1999-től, 3 éven át,

évente bővülő höveji csipke kollekció volt megtekinthető.

2010-ben a Magyar Szabaddalmi Hivatal határozata alapján Földrajzi Árujelző oltalom alá került a höveji csipke.

2013. évben Győr-Moson-Sopron Megyei Értéktárban az első „megyerikum”.

Jelenleg a Magyar Értéktárban Kiemelkedő Nemzeti Érték a höveji csipke.

2017. szeptember 15-én a „Höveji csipkevarrás élő hagyomány” felkerült az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.

Mi is történt az 1860-as években? Hövej asszonyai, lányai mindig is hímeztek. Mi változott meg ekkor, mi az, ami elindította a höveji kézimunkát világhódító útjára? – faggattam a település vezetőjét.

A polgármesterasszony elsőként a kezdetekről, azokról a legendákról mesél, amelyek körbeveszik ennek a jellegzetes hímezőkultúrának a kialakulását. Egyik változat szerint *Horváth Borbála* a Pozsony megyei Pusztasomorján szolgált libapásztorként és ott tanulta meg

ezt a fehér hímezést. A másik legenda szerint Barbacson, dajkaként szolgált, és onnan hozta magával ezt a technikát. Majd egyik farsangra elkészítette fehér „táncskötényét”, ami a helyi lányoknak nagyon megtetszett, lemásolták, és egyre többen viselték az egyedi hímezéstechnikával készített ruhadarabokat. Eleinte az egyszerűbb lyukhímezést – rábaköziesen „a likacsos” fehér hímezést – varrták, de az évek során továbbfejlesztették. A höveji hímezés öltéselemei: a „lukhímezés”, a láncöltéssor, a lapos öltés, melyet bársonyvarrásnak neveznek, és a huroköltés. A XX. századra kialakult a höveji hímezés jellegzetessége, a pókozás, pókolás vagy más néven a „kötés”. A pókozás nevet onnan kapta, hogy a kötépen kivágott és körbeszegett lyukakat túvel, fehér cérnával készült beszövéssel töltik ki, amely a höveji csipkét a maga nemében egyedülállóvá teszi.

A höveji ügyes kezű asszonyok kreativitását, képzelőerejét tükrözi a kézimunkák gazdag motívumvilága. A rajzolás, fércelés, kivarrás után a legnehezebb művelet, a pókozás következik. A virágminták közepén levő lyukakat pókhálószerűen beszövik. Ezeket tücsipkének

nevezik. Minden egyes motívumnak fantázianevet adtak. Ezeket a neveket mind az életből merítették: létezik például pókos, búzavirágos, kalinkós, sarlós, boncos, csillagos, búzaszemes, szőlőfejes, tikláb, függönyös, és sok más minta. A höveji hímezésben 40-45 féle motívumot ismernek jelenleg, melyeket az ügyesebb asszonyok mind tudják varrni.

„Mindig változnak a motívumok, bővítik a pókozást is. Van, aki kettőből hoz ki egyet. Látom, hogy csinálják. Mai napig is saját maguk terveznek, rajzolnak a hímezők, és így jönnek létre az új motívumok.” – avat be a település vezetője.

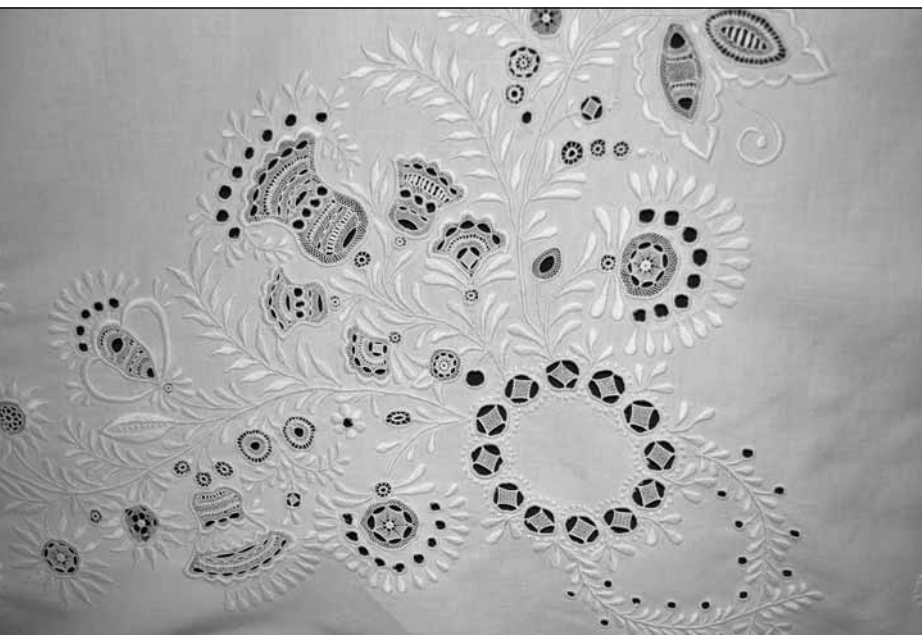
Beszélt arról is, hogy a szűkös gazdasági, anyagi helyzet is adott indítékot arra, hogy a höveji hímezés kialakuljon, továbbfejlődjön, és értékesítésük révén eljusson más településekre az országhatáron belül és kívül.

Eleinte a környékbeli módosabb családok vásárolták. Díszítette többek közt a lányok kelenyégjét, a menyasszonyi ruháját, blúzait, kötényeit, a lakásban a párnákat, terítőket, az egyházi oltárterítőket, stólákat. A höveji és a kapuvári népviselet szerves részévé vált. Ezek a megrendelések a höveji asszonyoknak jó pénzkereseti lehetőséget biztosítottak.

A höveji asszonyok örömeikben, bánatukban is alkottak.

A település látképét, majd a csipke motívumait nézve éppúgy egy kör vonala, sugarai rajzolódnak ki elénk a tájban, mint a hímezésben található bekötések, pókozások formáiban.

A megjelenő körmotívumok, a fehér szín szimbólumok a tökéletességet, az egyszerűséget, az időt, a megosztottság nélkülséget, az egységet jelképezik. A kör középpontjában minden sugár együtt van jelen különleges egységben. A középpontban a kölcsönös egy-

Höveji csipke

Höveji csipke blúzson és kötényen

ségük szorosabb, egységesen vannak egymásba kapcsolódva, ahogy távolodnak tőle, a különbség picit mindig nő közöttük. Ezek a motívumok, mint jelképek kifejezik a településen élők egységét, az itt működő közösségek sokszínűségét, magát a közösséget, a községet.

Milyen civil szervezetek vannak a településen? Az egyesületek tevékenységében hogyan jelenik meg a höveji csipke? – kérdezem Horváth Istvánné polgármester asszonyt.

Elmondta, hogy az önkormányzat támogatja a településen működő egyesületeket. A már 10 éve működő *Höveji Nyaklevest*, a 2015-ben megalakított az *Önkéntes Tűzoltó Egyesületet*, *Höveji Csipkevarró Kör*t és a 2017-ben alakult *Höveji Csipke Nyugdíjas Egyesületet*, valamint a *Höveji Gyerekekért Egyesületet*. Ezek a civil szervezetek a tevékenységeik végzése során mindenhol népszerűsítik, viszik magukkal a település e kiemelt értékét: a Höveji Csipke Nyugdíjas Egyesület dalkörének fellépő ruháit például magától értetődően höveji csipke díszíti.

A hímzés hagyományának átörökítését fogalmazta meg célként az a közösség, mely 2016-ban létrehozta a *Höveji Csipkevarró Kör Egyesületet*. Fontosnak tartják, hogy az utókornak átadják a höveji kézimunka varrásának tudását és megszerettessék a fiatalokkal az alkotómunkát, továbbvigyék ezt a szép örökséget, a későbbiekben pedig ők is tovább tudják adni gyermekeiknek.

Régen a hagyományt kiskortól kezdve folyamatosan vették át a lányok azokon az alkalmakon, amikor összeültek az asszonyok hímezni. Ekkor azonban nemcsak a hímzés hagyományát, hanem a természeti környezetet is elkezdték megismerni. Ezeken az alkalmakon a beszélgetések, énekelgetés, esetleg felolvasás erősítette az összetartozást, a közösségi munkát, növelte az értékteremtés erejét.

Manapság a településen szombatoként délután 2-3 órára összegyűlnek a helyi asszonyok, lányok. A hímző, csipkekészítő közösségben 18-an vannak 7 éves kortól 65 éves korig. Az önkormányzat támogatja az egyesületet: helyet, alapanyagokat: ráámát, anyagot, tűt, fonalat biztosít a hímzést tanulni vágyók számára. *Bendesné Vörös Il-*

dikó népi iparművész ennek a körnek a vezetője, koordinátora pedig *Horváth Miklósné*.

Hövejen 25 körül van azoknak az asszonyoknak a száma, akik még helyben varrják a kézimunkát. Minden nyáron meghirdetik a Höveji Hírmondóban a csipkevarró szakkört a fiataloknak. Egyik évben az alapjait tanulják meg, a következő évben folytatják a hímzéstechnika következő fázisaival. Horváth Miklósné, Bendesné Vörös Ildikó, Varga Józsefné Marika oktatja őket. Szívesen látják a szomszéd településről is az érdeklődőket.

A polgármester asszony elárulta, hogy ő is most tanulja a hímzés technikáit. Nagyon aprólékos, odafigyelést igénylő munka ez. Sok időt, pontosságot, gondosságot, kitartást kíván a varrótól.

A Hövejen élők számára fontos – országhatáron belül és kívül is – a höveji csipke minél szélesebb körű népszerűsítése. A Csipkemúzeum helyben mutatja be csipkecsodákat. A következő évre tervezi a településen egy Csipkefesztivál megszervezését.

Az országban jelenleg Budapesten Józsa Judit Galériájában

Höveji Csipkemúzeum

Höveji Csipkemúzeum

nézhetnek meg a látogatók Höveji Csipkevarázs címmel időszakos kiállítást.

A település a 2000-es évektől folyamatosan ad ki könyveket Hövejről és a höveji csipkéről. Az egyik kiemelkedő mű a 2011-ben megjelent „Így pókolnak Hövejen” című munka. Írója Vargáné Molnár Zsuzsanna höveji lakos, a helyi Montázs Kézműhely Egyesület alapítója, a Höveji Csipke Egyesület pártoló tagja. Ő nemcsak a településen és a Kapuváron működő Rábaközi Művelődési Központban végzett munkájával, hanem könyve révén is valódi értékmentést valósít meg.

A kiadvány negyedik oldalán olvashatjuk Juhász Gyula gondolatait, inspirálva minden hagyományait őrző alkotóközösséget: „Vigyázzunk, hogy ki ne halljanak az éneklő népek, a mítoszalkotó népek, a képi asszonyok és fafaragó emberek, mert az ember hal ki velük. Őrizzük, gyűjtsük, terjesszük műveiket, tanuljunk tőlük, legyen eleven lelkünk eleven része a nép léttől el nem különült művészete, amely önmagát mondja, mint a természet, s épp ezért bizonyossága a múltnak és maradványságának.”

A szerzőt, Zsuzsát arról kérdezem, hogy ő maga, az egyesülete, valamint a munkahelyén megforduló közösségek miként kapcsolódnak bele a hagyományörző értékteremtésbe? Milyen közösségfejlesztő hatása van a hímzésnek a környezetében?

„Közösségek a településen a múltban is voltak és jelenben is vannak. Az asszonyok és a lányok összejártak varrni. Egy családnál, háznál összegyűltek, beszélgettek, énekeltek, a gyerekeknek meséket mondtak, közben dolgoztak, hímiztek. Már ott megindult egy közösséggé válás. Ha egy nagyobb terítőt határidőre el kellett készíteni, akkor körülülték, együtt varrták. Manapság ez így nincs meg. Mindenki külön varr megrendelésre, ajándékba, vagy csak a saját örömeire. Valószínűleg ezek a háznál történő összejövetelek akkor kezdtek abbamaradni, amikor az 1930-as évektől néhány család a Magyar Asszonyok Nemzetközi Szövetségének kezdett dolgozni, majd az '50-es években közel 120-an csatlakoztak a Budapesti Háziipari Export Szövetkezethez. A szövetkezet biztosította a tagok megélhetését, viszont ezzel együtt eltűnt a höveji csipkevarrás az

egyediségtől a mennyiség fontosságáig, az alkotókedvtől a tömeggyártás, a kereskedelmi célok felé. Előre rajzolt minták alapján, kész darabokat kaptak az asszonyok, melyeken sokkal kevesebb pók volt, egy-kettő pici terítőként, elszórtan. Az volt a cél, hogy gyorsan elkészüljön az eladásra szánt termék. Ez távol állt a népművészettől. A készítő nem igazán adhatta bele a saját ízlését, az egyedi alkotások a szövetkezeti munka utáni szabadidőben készültek.

A jelenkorban is nagy feladata a régi hímzőknek, népi iparművészeknek, hogy az eredeti kerüljön továbbadásra. Egyedi megrendelések legyenek, úgy, mint annak idején mikor a kapuváriak megrendelték a fejkendőket, kelengyékét. Egy fejkendő ára akkor több mázsa búzával felért. Házról házra jártak, felkeresték a hímző asszonyokat, megnézték, hogy ki hogyan hímiz, kinek van szebb mintája, és aki a legszebb kézimunkát készítette, attól rendeltek. Régen népviseletre sokat áldoztak az emberek. Értéket képviselt a számukra. De nemcsak a hímzésnek volt értéke, hanem annak a személynek is, aki tudott hímizni. A hímzés rangot, büszkeséget is adott nekik. Ma is vannak a faluban – igaz kevesen – akiknek törzsvásárlóik vannak, megrendelésre is dolgoznak. A hagyomány-

Vargáné Molnár Zsuzsanna

őrzés, értékteremtés és értékátadás mindig is fontos volt számomra. Mind egyesületemmel, mind pedig a művelődési központban végzett munkámmal is arra törekszem, hogy felhívjam a figyelmet értékeink megismerésének és megőrzésének fontosságára, a közösségek jelentőségére. Ennek érdekében több szakkör, klub működését biztosítjuk, számtalan civil szervezettel, intézménnyel tartjuk a kapcsolatot, s valósítunk meg hagyományőrző és megújító, valamint új kulturális és közösségi értékteremtő programokat. Szinte nap mint nap folyik nálunk valamilyen alkotómunka. Ez azért is jó, mert az alkotással is közösség teremődik, a közösségekben folyó alkotás boldogabbá teszi az embert, s a boldogság kapcsolatban van a sikerrel, a célok elérésével.” – részletezi Vargáné Molnár Zsuzsanna, aki a csipkevarrás művészetére iránt elkötelezett Montázs Kézműhely Egyesület munkájáról, eredményeiről is beszélt:

„Az egyesület tagjaival több, mint 10 éve dolgozunk együtt. Fő célunk az, hogy olyan foglalkozásokat biztosítsunk a gyermekeknek, amelyben hagyományos technikák mellett a modern technikákat is megismerhetik, valamint, hogy minden tagunk egyre szélesebb körben bemutathassa azt a területet, amellyel foglalkozik. Az egyesület tagjai között számos szakember található, de többségük kézműves: van köztük foltvarró, fazekas, papírcsík technikával és articsóka technikával dolgozó, forgácsdísz készítő, gravírozó, horgoló, mézeskalácsos, ékszerkészítő és festő, grafikus is. Mottónk is lehetne: mindennap alkotni valami szépet és maradandót, olyat, amely a készítőnek is és másoknak is egyaránt örömet okoz. Höveji tagjainkon kívül több településről fogtuk össze azokat a személyeket, akik ugyanazon célért dolgoznak: az értékteremtésért és értékátadá-

sért. Nagyon sok foglalkozást tudunk már magunk mögött, melyeket nemcsak gyerekeknek, hanem felnőtteknek is tartunk. A kézművességet képviseljük vásárokon, kiállításokon, fesztiválokon és egyéb különböző rendezvényeken. A Montázs Kézműhely Egyesület székhelyileg Hövejen van bejegyezve. Minden olyan rendezvényen, ahol a megjelenünk, ott Hövejt és a höveji csipkét is képviseljük. Hozzánk hasonlóan több ilyen programon vett részt a Höveji Nyakleves is. A főzőversenyeken általában zsúrizik az asztalokat: hogyan terítene meg, hogy állítják fel a standot a résztvevők. Ahol ők főznek, ott mindenhol megjelenik a höveji csipke. Az ételek, sütemények tállai alá höveji csipketerítőt tesznek, illetve ott vannak azok a könyvek, melyek a höveji csipkét és a falut is népszerűsítik.

A rendezvényekre mindig viszünk egy-egy olyan terméket, amely Hövejhez kapcsolódik. Ezek főként kisebb terítők, ajándéknak is kiváló szalagok, könyvborítók, könyvjelzők, mobiltartók vagy ékszerek, amelyet még napjaink modern emberei is viselnek.

Az elmúlt években Hövejen és számos más településen is rendszeresen tartottunk kézműves foglalkozásokat gyerekeknek. Több alkalommal szerveztünk kiállításokat,

Höveji csipkés könyvjelző

melyekre Kapuváron a művelődési központban és a múzeumban került sor, de már több más településre is van meghívásunk. Állandó megvalósítói vagyunk a nyári táborok kézműves foglalkozásainak, illetve számtalan iskola rendhagyó technika óráinak.

Múzeumpedagógiai foglalkozásokat is szerveztünk, amelyben szintén előkerültek a höveji csipkemotívumok: egy-egy feladatban megrajzolták ezeket vagy egyéb más technikákkal készítették el a virágmintákat.

A höveji csipkevarrás kellékei

Tagjaink is feldolgozzák a höveji csipke motívumokat. *Fábián-né Domán Herminát* említeném, vagy emelném ki, aki papírcsík technikával dolgozik. Munkái tükrözik a magyar népi hagyományokat, annak forma- és motívumvilágát. Több olyan alkotást készített már, amelyen egy-egy pókozásos mintát gondolt újra.

Az óvodás korosztálytól a középiskolás korig szólítjuk meg a gyerekeket, de felnőtteknek is tartunk foglalkozásokat. Az óvodásoknak mesékhez kapcsolódó kézműves foglalkozásokat, az iskolásoknak olyan alkotó foglalkozásokat tartunk, amelyek során különböző technikákkal, anyagokkal ismerkedhetnek meg, s elsajátíthatják a mesterfogásokat. A gyerekek számára 1-1 alkotó feladattal mindig készülünk, legyen szó előadásról, fesztiválról, vásárról, kiállításról. Szívesen veszünk részt olyan programokban, amelyhez valamilyen módon lehet kapcsolni az alkotást. Egyik alkalommal például a Höveji Csipke Egyesület munkáiból nyílt kiállításon azt a feladatot kapták a gyerekek, hogy válasszanak ki egy pókot és rajzolják le. Először is rá

kellett jönniük, hogy a pók a höveji csipke egyik eleme, ki kellett választaniuk egyet a kiállítási anyagokból, s azt le kellett rajzolniuk. A feladat segítségével megtekintették a kiállítást, a rajzolással pedig maradandóbbá váltak a Hövejről kapott információk. Nagyon szép munkák születtek.

A gyerekeket mi nem tanítjuk hímezni, de többen is vannak a faluban, illetve a Höveji Csipke Egyesületben, akik a höveji csipke készítésébe is beavatják az érdeklődőket. Nem egyszerű, mert a fiataloknak más az érdeklődési körük, és – a saját gyerekeimnek is – egyre kevesebb szabadidejük van, ezek a csodálatos kézimunkák viszont nagyon munkaigényesek. Én abban nőtem fel. Anyukám és nagymamám is varrt. Tőlük tanultam az alap-öltéseket. Régen a lányok már kisgyermekkorukban a ráma mellett ültek, hogy a csipkés virágok varrását megtanulják, még játék közben is figyeltek, kérdeztek. Nemhiába mondták, *a höveji lányok tüvel a kezükben születnek*. Az a jó, ha valaki már gyerekkorban látja, megtanulja, aztán később is alkalmazza a technikát.”

Kérdésemre, hogy milyen jövőbeni tervek, álmok fogalmazódnak meg az egyesület tagjaiban, Zsuzsa így felelt:

„A Montázs Kézműhely Egyesület folyamatosan nyújt be pályázatokat, hogy minél több helyen be tudjuk mutatni tagjaink alkotásait, köztük a höveji csipkét. Szeretnénk elérni, hogy az alkotás örömet másokkal is megismertessük. Kapcsolatba léptünk a Soproni Kézműves Műhelyekkel, ami egy új, kézműveseket összefogó szövetség. Előfordulhat, hogy a közeljövőben ott is tanfolyamokat, szakköröket tarthatnánk, népszerűsítve a csipkevarrást is. Jelenleg a Montázs Kézműhely Egyesületben nem tartunk képzéseket a hímzés megtanulásával kapcsolatban, de próbáljuk minél több helyen népszerűsíteni azt.

Terveink között szerepel, hogy olyan modernebb dolgokat is készítsünk, melyek közvetítik ezt az értéket, megmutatják, milyen motívumokat tartalmaz a höveji csipke. Gondolok én itt az ékszerekre, a csipkemotívumok megjelenésére táskákon, faliképeken, egyéb díszeken, vagy akár mézeskalácson. Folyamatosan keressük az anyagokban rejlő lehetőségeket, tervezzük, hogy más, modernebb anyagokra, használati tárgyakra és olyan viseletdarabokra is rákerüljenek ezek a motívumok, melyek napjainkban is hordhatók. Eddig is készültek már menyasszonyi ruhák, menyecskekendők, gyűrűpárnák, blúzok, stólák, egyházi karinkek, oltárterítők. A szakralitásban folyamatosan van rá igény, ott nem megy ki a divatból. A höveji asszonyok képzelőtehetségét tükrözi a csipke gazdag motívumvilága, amelyből bőven válogathatunk napjaink alkotásaihoz is. Úgy gondolom, hogy a népi hagyományokat modern formában bemutató darabok újszerűsége hozhat sikert, sokak érdeklődését felébresztheti a kézimunka iránt. Fontosnak

Höveji Csipkemúzeum

Kovácsné Pócza Ágnes

tartom, hogy tegyünk azért, hogy a höveji csipke fennmaradjon, továbbéljen napjainkban.”

A Höveji Csipke Egyesületről, az egyesületben folyó oktató tevékenységről, valamint a höveji csipke mintakincsének újszerű felhasználásáról az egyesület elnökszövegét, Kovácsné Pócza Ágnes népi iparművészt kérdeztem.

„A Höveji Csipke Egyesületet 2014-ben Dr. Némethné István Erzsébet alapította. Jelenleg a kapuvári Művelődési Központban tartjuk kéthetente a foglalkozásainkat, ahol a tagok összegyűlnek, mintákat rajzolnak, segítik egymás munkáját, ide jönnek azok a népi iparművészek is – Farkas Katalin, Véghné Lőrincz Ágnes –, akik tanítják a többieket a hímzésre, az újabb motívumokra, pókokra.

Alapító tagok közül kiemelném Szigethy Istvánné népi iparművészt, a Népművészet Mesterét, Hövej Díszpolgárát.

Kapuváron a Pátzay Pál Általános Iskolában két tanévben is volt hímzőszakkör Farkas Katalin népi iparművész vezetésével, melyen több tanuló is részt vett, az elkészült alkotások év végén kiállításra kerültek. Készült ismeretterjesztő kvíz kártya, amely 32 megyerikumot – köztük a höveji

csipkét – mutat be játékos formában.

Folyamatosan vannak tanfolyamok Győrben – az Iparkamarában – Véghné Lőrincz Ágnes népi iparművész vezetésével. Sopronban a Pedagógusok Soproni Művelődési Házában heti három órában tanítom a höveji hímzést.

A Földművelésügyi Minisztérium által kiírt pályázaton indultunk, és lehetőséget kaptunk oktatásra Budapesten, melyen várakozáson felüli számban vettek részt érdeklődők. A sikerre való tekintettel még újabb továbbképzésekre is sor került.

Ennek keretében elkészült egy Mintagyűjtemény, mely a kezdő hímzőknek nyújt segítséget az indulásnál. Segítségével már a saját ízlésüknek megfelelően használhatják belőle az alapmotívumokat. Nagyon fontosnak tartjuk az eredeti mintakincs megőrzését.

Tagjaink rendszeresen részt vesznek országos pályázatokon, ahol már több elismerésben részesültek. A Hagyományok Háza által szervezett zsűrizéseken is eredményesen szerepelünk.

A Budai Várban évente rendezésre kerülő Mesterségek Ünnepe is népszerűsítjük a höveji csipkét.”

2017-ben „folkTRENDE! – A hagyomány a régi, a stílus új” címmel a Földművelésügyi Minisztérium által szervezett divatbemutatón került bemutatásra az a kollekció, melyet Kovácsné Pócza Ágnes tervezett. Ezzel a kollekcióval indult és nyert a minisztérium által kiírt viselettervezésre és -készítésre kiírt hungarikum pályázaton is.

A pályázatra benyújtott modern stílusú ünnepi és hétköznapi ruhadarabokat a hagyományos höveji motívumokkal díszítette, illetve kiegészítőket tervezett hozzájuk.

A blúzon, stólán, ruhákon, a fülbevalón, az övön a túldíszített-

séget kerülve jelenik meg a höveji csipke motívumainak sokfélesége. Korosztálytól függetlenül viselheti minden nő ezeket a darabokat. A divatos, de a tradicionális hagyományt is megjelenítő kollekcióról készült képeket nézve most is az jut eszembe, hogy milyen hatalmas értéket kaptak az itt lakók, kapott az országunk, a világ őseinktől, mely ma sem veszíti el ragyogását ebben a tömegkultúrával eltelt világban.

A höveji csipke meg tudta őrizni egyediségét. A sokszor megélhetést biztosító kézimunka a kezdetektől fogva a különlegességével hívta fel magára a figyelmet. Höveji helyi terméke napjainkban is egyértelműen az itt élők kulturális és gazdasági erőforrása, amely – szerepénél fogva – egyben összekötő kapocs, kiemelt kellék további újabb társadalmi, közösségi és gazdasági folyamatok generálásához is.

„A hagyomány a régi, a stílus új” címmel rendezett divatbemutatón

Höveji csipke fülbevaló

Ebben a kis rábaközi „csipkefaluban” a női kezek, a női lelkek által készített kézimunkákban az a magyar kulturális érték van, mely fejlesztőleg tud hatni nemcsak a helyi, hanem a régió kulturális turizmusára is. Az idelátogatók számára ez a kulturális termék nagy vonzóerő. Rajta keresztül megismerhető az itt élők hagyománya, kultúrája, betekintést ad a helyi kulturális gazdaságfejlesztés eredményeibe. Az egyes eseményeken keresztül a látogató interaktív módon kapcsolódhat be a höveji csipke készítésének folyamatába, és egyedi élményekkel távozhat, hogy majd újra visszatérjen...

Már 160 évvel ezelőtt megerősítették az itt lakók, hogy közösségük által létre tudnak hozni egy maradandó kézműves kultúrát, egy helyi értéket, egy alkotó folyamatot. A höveji csipke nemcsak összefogja a település lakosságát, hanem megélhetést is biztosít az ezzel foglalkozóknak, a település nevét pedig ismertté teszi szerette a világban. Az elmúlt évtizedek történései megmutatják a mai kor emberének, hogy összefogva, közösségekben, elődeink útját és hagyományait követve, azt megőrizve, de a modernitást is beleszöveve, de a fenntartható fejlődés, az értékmegőrzés és értékteremtés.

HORVÁTH ISTVÁNNÉ 1956-ban született, a kapuvári gimnáziumban érettségizett, majd Sopronban gyógyszerügyi asszisztens képzést végzett. 1990-ben polgármesterré választották, társadalmi megbízatásban látta el a tisztséget 2006-ig. Hövej kis lélekszámú település, ezért fontosnak tartotta a közösségek megerősítését, a fiatalok helyben tartását és ennek érdekében 1999-ben óvodát hozott létre, infrastrukturális fejlesztéseket valósított meg. Célja volt a helyi kulturális identitás megőrzése, a höveji csipke fennmaradása, és ennek szellemében hozta létre 2003-ban a Csipke Múzeumot. 2014-es polgármesteri választásokon újra indult, s mint társadalmi megbízatású polgármester a szülőfaluja fellendítésért tevékenykedik. Fontos számára a civil szervezetek megalakulásának kezdeményezése, mert a közösség megtartó erejét ebben látja. Munkájával segíti a helyben működő civil szervezetek működését, közülük két szervezet tevékenységében pedig aktívan szerepet vállal.

VARGÁNÉ MOLNÁR ZSUZSANNA a Rábaközi Művelődési Központ művelődésszervezőjeként 17 éve foglalkozik kulturális programok szervezésével. Több projekt szakmai vezetője, projektmenedzser. A közművelődési diploma mellett tanító – vizuális nevelés diplomával, játszótér- és kézműves foglalkozás vezető végzettségekkel is rendelkezik. A höveji Montázs Kézműhely Egyesület vezetője, melynek legfőbb célja a tagok egyedi alkotásainak népszerűsítése, kézműves foglalkozások, rendhagyó órák, mesterség-bemutatók, játszótérek, nyári táborok alkotó és sport foglalkozásainak megszervezése, lebonyolítása. Saját vállalkozásban is a kézműveséget népszerűsíti. A hagyományos tárgyi kézművesség megújítását, továbbfejlesztését tekinti egyik legfőbb céljának. Több éven keresztül volt a balatonberényi Erzsébet-táborok és zánkai Talentum-tábor egyik szakmai vezetője, ahol a tehetséges gyermekek felkarolásával is foglalkozott. Ő írta az „Így pókolnak Hövejen” című könyvet, mely hozzájárult ahhoz, hogy a höveji csipke elindulhasson a hungarikummá válás útján. Ezért, valamint a közösségért végzett munkájáért 2011-ben és 2014-ben emlékéremmel jutalmazták.

KOVÁCSNÉ PÓCZA ÁGNES a höveji csipkekészítés fortélyait szülőfalujában Hövejen, édesanyjától tanulta. Az elmúlt években munkája elismeréseként 2010-ben a népi iparművész címet kapta meg, 2011-ben Kézműves Remek díjban részesült, 2016-ban a Kézműves Krisztály Vándordíjat érdemelte ki. A Soproni Pedagógus Művelődési Ház Népi Diszító Alkotó körét 2011-től vezeti és tanítja a höveji hímzést. 2014-től a Höveji Csipke Egyesület elnöki feladatait látja el.

TÓTHNÉ BODA ÉVA MÁRIA művelődésszervező, közösségfejlesztő. 2004-ben művelődésszervezőként végzett a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai János Tanítóképző Főiskolán. Közösségfejlesztést Kunbábonyban a Civil kollégiumban tanulta meg. Jelenleg az ELTE PPK közösségfejlesztő szakán humánfejlesztő szakirányba folytat tanulmányokat. Szülőfalujában, Szilban az Önkormányzatnál dolgozott 2018-ig kulturális és rendezvényszervezőként. Szili-kút Népfőiskolai egyesület vezetőségének tagja. 2018-tól módszertani referensként dolgozik a Nemzeti Művelődési Intézet Győr-Moson-Sopron Megyei Irodájában.